

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Názov práce: *Vybrané štúdie z dejín zdravotníctva na východnom Slovensku a Podkarpatskej Rusi v medzivojnovom období*

Autor práce: PhDr. Peter Koval', PhD.

Oponent: doc. PhDr. Eva Morovicsová, PhD., MPH

Odbor HIK: história

Autor v rámci habilitačného konania predložil na obhajobu súbor štúdií s príbuzným zameraním na problematiku z oblasti regionálnych dejín zdravotníctva, ktorá je vedecky aktuálna a historicky zaujímavá. V týchto štúdiách popisuje a historicky analyzuje dobové zdravotníctvo, zdravotný stav obyvateľstva, zdravotnícke zariadenia a vo viacerých ohľadoch aj súvisiacu sociálnu situáciu na východnom Slovensku a v Podkarpatskej Rusi v medzivojnovom období. Táto téma doposiaľ nebola v slovenskej historiografii komplexnejšie spracovaná a treba dodať, že regionálne zameranie príspevkov neznižuje ich hodnotu ani z hľadiska širšieho a všeobecného prínosu pre skúmanie dejín zdravotníctva v celoslovenskom, príp. československom ponímaní. Predmetnej problematike sa autor dlhodobo a systematicky venuje, čomu zodpovedá aj záber, hĺbka a podrobnosť spracovania, ako aj celková výsledná kvalita jeho habilitačnej práce. Viaceré zo spomenutých štúdií prezentoval na odborných a vedeckých podujatiach, prípadne boli publikované. Práca je napísaná v rozsahu 131 strán.

Pozitívne hodnotím snahu autora o komplexný prístup k zmapovaniu predmetnej problematiky, o originalitu a kritické spracovanie archívnych a iných prameňov, vďaka ktorým sa mu podarilo aj kvalitne naplniť výskumné zámery. Pri spracovaní témy vychádza predovšetkým z archívnych prameňov (Národní archiv České republiky v Prahe, Vojenský ústřední archiv v Prahe, Slovenský národný archív v Bratislave, Vojenský historický archív v Bratislave, Štátny archív v Košiciach a v Prešove) a dobovej tlače, ale aj zo sekundárnych zdrojov a prác odborníkov, ktorí sa danej, alebo príbuznej problematike venujú.

Výber metód spracovania danej problematiky zodpovedá charakteru podobných historických prác. Autor skúmané zdroje podrobil obsahovej analýze, pramennej kritike a využil komparatívny prístup pri ich hodnotení a prezentovaní.

V práci sa vyskytujú drobné nedostatky, skôr formálneho charakteru, napr. nejednotné používanie krstných mien v citačných odkazoch, nepresné dobové označenie zdravotníckeho personálu, opakovanie niektorých častí textu v práci vzhľadom k charakteru jej štruktúry, menšie stylistické nepresnosti a pod., ktoré však neznižujú zásadným spôsobom celkovú kvalitu práce.

Otázky do diskusie

1. Ako prebiehala profesionálna príprava zdravotníckeho personálu po vzniku prvej Československej republiky na území východného Slovenska a Podkarpatskej Rusi?

2. Aký bol postoj obyvateľstva a regionálnej politickej či verejnej elity k snahám odbornej verejnosti riešiť aktuálne zdravotné problémy v danom období na východnom Slovensku a Podkarpatskej Rusi?

Záverečné hodnotenie

Habilitačnú prácu považujem za vedecky prínosnú nielen z hľadiska komplexnejšieho skúmania dejín zdravotníctva v medzivojnovom Československu, ale predovšetkým z hľadiska skúmania regionálnych dejín východného Slovenska a Podkarpatskej Rusi. Prináša nové poznatky o zdravotnej a sociálnej situácii, o výskyte zdravotných problémov a ich riešení, ako aj o činnosti zdravotníckych zariadení v danom regióne v sledovanom období. Hodnota práce spočíva aj v spracovaní rozsiahleho a doposiaľ neanalyzovaného archívneho materiálu a dobovej tlače, ktoré vytvárajú vhodnú bázu na pochopenie faktorov, ktoré podmienovali dejinné udalosti v regióne východného Slovenska v povojnovom Československu, ako aj vo vzťahu k celkovej zdravotnej situácii v prvej Československej republike. Zároveň môže byť zdrojom pre spracovanie iných odborných prác a vytvára priestor aj pre ďalšie skúmanie predmetnej problematiky na úrovni regionálnych, ale aj slovenských dejín.

Habilitačnú prácu *Vybrané štúdie z dejín zdravotníctva na východnom Slovensku a Podkarpatskej Rusi v medzivojnovom období* autora PhDr. Petra Kovaľa, PhD. **odporúčam** prijať na obhajobu a po úspešnej obhajobe a habilitačnej prednáške **odporúčam** udeliť autorovi vedecko-pedagogický titul docent v odbore habilitačného konania **história**.

V Bratislave 27. 8. 2021

Doc. PhDr. Eva Morovicsová, PhD., MPH